

ugler i mosen

ni spørsmål til Kim Bredeesen

Når og hvor ante du ugler i mosen rundt World Trade Center? Hva gjorde du da, og hva gjør du nå?

I begynnelsen trodde jeg det var arabiske terrorister som forårsaket terrorangrepene den 11. september, men denne tanken var også fulgt av en tvil om hvordan det var mulig at 19 slike terrorister kunne gjennomtrenge alle USAs forsvarslinjer på likt. Sånn sett var det for meg mest logisk at det var amerikanske myndigheter som stod bak, selv om jeg ikke trodde at det var tilfellet da jeg så de første TV-bildene.

På selve dagen for angrepene befant jeg meg på en helgetur i Oslo, og når det skjedde var jeg på arkitektkontoret til mitt søskenbarn midt i Oslo sentrum. Vi drakk kaffe, da plutselig kollegaen hans ropte inn fra datarommet om at det var noe dramatisk som hadde skjedd i USA. På denne tiden var jeg hovedfagsstudent i litteraturvitenskap i Bergen, hvor jeg skrev om Axel Jensens dystopiske litteratur. Nå jobber jeg som journalist for Le Monde diplomatique, hvor jeg skriver om dokumentarfilmer, og artikler om internasjonal politikk. Innenfor sistnevnte kategori har jeg skrevet en hel del om konspirasjonsteorier om 11. september 2001.

Du har også stått på toppen av World Trade Center? Fortell litt om hvordan det gikk til, samt hvordan det var å besøke Nullpunktet noen år senere.

I 1995 var jeg på en ukes ekskursjon i New York sammen med 18 jenter i videregåendealder. Det var Odd Fellows som betalte både hotell og opphold, siden vi 19 hadde vunnet en stillkonkurranse om FNs mulighet for å gjøre verden bedre. Jeg skrev selv om Sikkerhetsrådets betydning (eller mangel på sådan) i en verden med stormakter. Det var derfor en flott tur der vi fikk en rundtur på Manhattan, og traff andre fra Danmark, Sverige, Finland og USA. På denne rundturen fikk vi også besøke FNs hovedkvarter og World Trade Center. Når det gjelder sistnevnte, dro jeg helt til toppen av det sørlige tårnet hvor Frihetsstatuen bare var en flekk ute i bukta rundt New York. Det var en svimlende utsikt, men tårnet virket trygt som et fjell, siden det var mange ganger større og mer massivt en f.eks Empire State Building, som jeg også besøkte. Så det var derfor et sjokk for meg da jeg vendte tilbake til New York i januar 2006, og oppdaget kun et enormt tomrom der det hadde stått. Jeg ble imponert på en gruvekkende måte over dette rivningsprosjektet. Men det var også andre overraskelser i vente da jeg besøkte WTC-området på nytt.

Den første fikk jeg da jeg var på vei inn til området med min kjæreste. Da vi var ca. 200 meter fra WTC-området, oppdaget vi en øde tomt et godt stykke unna WTC. Det syntes vi var veldig rart, da den var omkranset av skyskrapere, og vi trodde ikke det skulle være noe bygg som hadde falt ned der. Det skulle vise seg å være WTC7, et bygg jeg ikke hadde lest om i noen norske aviser. En skyskraper som også hadde falt ned den 11. september 2001, men da uten å ha blitt truffet av et fly!

Den neste overraskelsen ventet meg ved inngangen til undergrunnsstasjonen ved WTC. Der stod en rekke demonstranter med plakater det stod «9/11 was an inside job». Av ren nysgjerrighet gikk jeg bort til en av dem og spurte hva dette dreide seg om. Han jeg snakket med fortalte meg at de mente Tvillingtårnene - og WTC7 - hadde falt ned på grunn av forhåndsplasserte eksplosiver, og at dette var utført av elementer innen Bush-administrasjonen. For meg virket dette umiddelbart helt som gal manns tale. Jeg tenkte at Manhattan var full av slike tilfeller, som f.eks de religiøse galningene på Times Square. Men det rare var at budskapet deres ikke forlot meg. Det fortsatte å svirre rundt inni hodet mitt. Bekreftet en mistanke jeg hadde hatt for lenge siden, i 2001. I dagene etter ble jeg rammet av et slemt virus og måtte holde meg inne på ungdomsherberget i tre dager. Der svimlet det hele tiden for meg, og jeg satt og skrev ned feberfantasier om terrorangrepene og hvilke konsekvenser det ville ha om de var en «inside job». Det var som om jeg befant meg i et indiansk renseserituale hvor jeg måtte gå gjennom møter med historiske hendelser og se en sak fra et titalls synsvinkler kontinuerlig. Viruset ga seg. Jeg ble frisk kort tid etter, takket være god thai-mat og utallige krus med te fra Deli-shops. Men mistanken om WTC ga seg aldri.

Så dere var 19 personer på WTC? Hm... :-) Du nevner WTC7. Jeg hørte nettopp et intervju med grunnleggeren av *Journal of 9/11 Studies*, Judy Wood, som sier hun oppfatter WTC7 som et påskeegg, en åpenbar detalj media og vi andre er ment å finne. Som det altså er ønskelig at vi skal finne. En klar demolisjon. Et kjøttbein til skeptikerne. Noe å gnage på. Kanskje en test for å se hvor lenge media kan holde lokket på for noe så åpenbart som WTC7? Om vi tenker oss at «manusforfatteren» har lagt ut en rekke slike påskeegg i «teksten», hva er målet med utplasseringen av disse eggene? Hva mister vi av syne ved å løpe rundt etter slike påskeegg? Kan det være at «9/11» er en roman som kan leses på mange nivåer, et budskap som kommuniseres til en rekke ulike sektorer i kode, og at sannhetsbevegelsen strengt tatt sparkes inn åpne dører når den løper rundt på denne påskeeggjakten?

Hvis WTC7 er et påskeegg, så er WTC 1+2 også bare noen bagatellmessige påskeegg. Med andre ord er alt sammen bortkastet. Er veldig skeptisk til Judy Wood og kompani. Kan ikke forstå at voksne mennesker går rundt og hevder at USA brukte soniske pulsvåpen, mini-atomvåpen og/eller laservåpen fra det ytre rom. Hvorfor har de ikke brukt disse våpnene andre steder på jorda hvis de ble brukt på WTC?

Vel, hun kan kanskje minne litt om the Log Lady i *Twin Peaks*, men jeg liker måten hun tenker på. Judy Wood er veldig akademisk, supergrundig og svært vitenskapelig. Hypotesen hennes forklarer også mer enn noen av de andre fysiske WTC-hypotesene. Nå endte vel også det topphemmelige Manhattan-prosjektet med en sjokkerende demon-strasjon av et ukjent våpen i 1945, som riktignok ble brukt mot fiender i utlandet (Japan). I 2001 sjokkerte man kanskje verden ved å demonstrere et trefoldig våpen: Super-kontrollerte medier, stål-til-støv-våpen og den kyniske vilje til å drepe egne borgere. Sterkt tabubelagte ting. Den åpenbare demolisjonen av WTC7, eid av Larry «Pull-It» Silverstein, kan fx være en invitt til antisemittiske teorier, noe som øker tabunivået ytterligere rundt 9/11. Israelsk design innhyllet i antisemittisk tåke, er én mulighet. Men er du ikke enig i at det minst sjokkerende ved alt dette, er at Pentagon tar ibruk et våpen Pentagon har holdt hemmelig?

Jeg har respekt for Judy Wood som forsker og vitenskapskvinne. Men som sagt er det grenser for hvilke konklusjoner en skal hoppe på, om de er aldri så velbegrunnede. For min del trodde jeg de nykonservative nettopp satte igang krigen mot terror for å kunne få råd til å forske ut den typen våpen som Wood mener de allerede har brukt. Jeg tror de har disse våpnene kun på et begrenset prøvestadium, maksimalt. Stars Wars er sannsynligvis ikke så veldig mye mer utviklet enn på Reagans tid. Men det kan hende jeg tar feil. Uansett: det er for øyeblikket mer enn radikalt nok å kreve en ny granskning av hendelsene, og ingen vil finne ut hva som er skjedd før vi har en ny og uavhengig komité som har kompetanse nok til å vurdere hva som er skjedd.

Jeg har ikke fulgt denne siste diskursen særlig nøye, så jeg er en nykommer der. Det ser ut til å være to ulike måter å tenke eller fokusere på: a) Hva i huleste er det egentlig som skjer her (fysisk)?, og b) Hvordan faen skal jeg få forklart dette til folk i gågata? Det nye og positive med sannhetsbevegelsen er jo at man setter seg ned og våger å stille de vanskelige spørsmålene, selv om dette ikke er minste motstands vei. Så det jeg lurer på er: Kan man ikke i en såpass stor og bred bevegelse finne plass for én vitenskapelig front, og én aktivistisk front som øver påvirkning på media og massene? Liksom operere med et skille mellom «grunnforskning» og «politikk», og vektlegge mer etablerte ting på gata?

Jo, jeg er enig i at det i en så vanskelig sak som krever f.eks ekspertise om hemmelig krigføring og ingeniørvitenskap, alltid vil være noen som er bedre informert enn andre. Derfor vil det alltid være noen som vil gå i bresjen for å løse utfordrende problemer som krever fagekspertise, mens andre kan vise sine talenter best med f.eks aktivisme. Du har altså en forskningsdel og en informasjonsdel. Noen ganger er det noen som har et sjeldent talent og kan gjøre en god jobb i begge kategorier, og noen ganger har en f.eks folk på aktivistnivå som oppdager noe personer på forskningsnivå har bruk for. Tror imidlertid problemet akkurat nå er om du i det hele tatt kan kalle dette en «bevegelse» på linje med freds- og miljøbevegelsen. Den store majoriteten er fremdeles ikke overbevist om at det er noe problem med den offisielle versjonen om 9/11, så det kreves nok mest innsats i forhold til folkeopplysning. Det er med andre ord ikke relevant akkurat nå om det var sprengstoff eller atombomber som felte Tvillingtårnene. Det er bare en sekterisk tvistesak.

Hva som er viktig er å få media og personer med militær og naturvitenskapelig bakgrunn til å innrømme at det er noe galt med historien. Og der er det en LANG vei å gå. For lang, vil noen si.

Vel, som alle som har gått mange lange veier vet, er det bare det utrettelige fotarbeidet det kommer an på. Det kan være så mørkt som i en sekk, man kan være milevis inni skogen, men så lenge man fortsetter å sette én fot foran den andre kommer man uvegerlig til et tippunkt, der åsene omsider tipper nedover mot byen og fjorden, og man kan ane lysene og anslå tiden ned til busslomma. Alle som har finkjemmet Krokskogen, Nordmarka, Lillomarka, Østmarka, Sørmarka, Kjekstamarka, Vestmarka og Bærumsmarka etter beverdammer, Milorg-hytter og gamle tufter vet dette. Og hvis man skuer tilbake på det gangne året, fra april ifjor til 20. april nå i år, er det ikke vanskelig å få øye på alle milene som er tilbakelagt. Vil du ikke si vi nå befinner oss på tippunktet, og tar en liten rast der, med gårsdagens møte på Grünerløkka med nyhetsdirektør Gro Holm i panelet friskt i minnet?

Det var i sannhet forfriskende å se nyhetsdirektør Gro Holm bli konfrontert på alvor med ubesvarte spørsmål rundt terrorangrepene 11. september 2001. Og aldri har sjansen vært større for at dette er en dimensjon ved utenriksdekningen til NRK som kan komme til bli revidert som resultat av dette. Det var jo riktig adressat for å ta opp disse problemstillingene. Har likevel ingen tro på en revolusjonær endring i synet på terrorangrepene den 11. september som en følge av dette. Likevel var det en historisk glans over 4-årsjubileet til LMD. Du kan si at det var en naturlig utvikling av mange menneskers kollektive innsats over flere år for å trekke de ubesvarte spørsmålene frem i lyset. Det kan en takke bloggeres innsats for, modige damer som Anne Grieg, og ikke minst den uredde redaktør Truls Lie.

Dokumentarfilmnettstedet dokumentar.no ble jo lansert samme kveld, under samme fireårsjubileum. Er dette en erkjennelse av et hardere klima for det skrevne ord etter 11. september? Har du spilt noen rolle i dette arbeidet? Hvordan er tjenesten ment å fungere, i første rekke tenker jeg da for pasifister som daglig omgås dokumentarfilm i sitt arbeid for å stanse nåværende og kommende kriger.

[Dokumentar.no](http://dokumentar.no) er ikke min oppfinnelse, men det er jeg som har gjort arbeidet i forhold til all informasjon, nyheter, lenker og trailere/full-lengdefilmer som er å finne der. Jeg er også webansvarlig, skal oppdatere siden og skrive blogg. Og ja - det er riktig som du sier - at denne siden er en erkjennelse av at det politiske klimaet nå er så fortettet at det kun er filmer som virkelig når frem til et større publikum, hvor de har mulighet til å danne seg et komplekst og sammenhengende bilde av et saksforhold. Dokumentaren er utmerket til å spre et budskap fort, og sjangeren er for alvor blitt revitalisert med f.eks Michael Moore og Loose Change. Tjenesten er ment å fungere sånn at du skal kunne navigere og oppdage det fulle spekteret av hva slags politiske filmer som finnes der ute, og at tidligere atskilte

nettjenester blir samlet på ett sted. Og det er nok et verktøy som kan være effektivt i forhold til politiske aktivister, eller for den saks skyld skoleelever som ønsker å holde seg orientert. Forhåpentligvis vil nettjenesten skape mer fred i verden...

Ser du for deg at andre dokumentar-interesserte, fx blant de andre intervjuobjektene i denne serien, kan eller vil komme til å blogge om politisk dokumentar inne på dokumentar.no?

Jeg har foreløpig ikke planlagt noen annen blogg enn for meg selv, men det er klart at hvis det er mulig å få tak i kvalifiserte stemmer på dette området, vil det bare øke kvaliteten på nettsiden.

Lat som dette er et vanlig intervju og si noe normalt om deg selv. Hva du liker av kunst; bøker, film og musikk, fx.

Tja. Jeg er vel ganske glad i å drive med innesysler, selv om jeg tar meg en tur på kafe, tar en øl eller går på kino nå og da. Jeg forsøker å holde meg oppdatert på det siste innen dokumentarfilm-verden og politiske filmer. Selv om jeg kan liste opp langt flere, har mine siste dokufavoritter vært Shadow Company, US vs. John Lennon, The Yes Men og The Corporation. Av fiksjonsfilmer liker jeg David Lynch, Lars von Trier og Peter Greenaway. Nå det gjelder bøker har jeg en forkjærlighet for Jorge Lois Borges, Jevgenij Zamiatin, Edgar Allen Poe og Thure Erik Lund. Liker også godt bøkene til Anthony Beevor, Ryszard Kapuściński, Greg Palast og Gore Vidal. Av sjangre har jeg sansen for språklige eksperimenter, dystopier og gotikk med andre ord. I kunstverdenen liker jeg godt Matthew Barney, El Greco, Caravaggio og Hieronymus Bosch.

Hvis jeg får tid og anledning liker jeg også godt å reise til ulike steder på planeten, selv om jeg får dårlig samvittighet av CO2-en jeg brenner av.

Mange takk for intervjuet, Kim!

No problem!